

EMMANUEL - CHÚA Ở CÙNG CHÚNG TA, GIỮA DÒNG NƯỚC ĐỎ

SUY NIỆM LỄ GIÁNG SINH 2025

Phải chứng kiến những trận lũ bão vừa xảy ra, những người con đất Việt, nhất là những ai phải tận mắt chứng kiến, dường như không còn đủ bình tĩnh để lý luận về đức tin, không còn đủ khoảng cách để suy tư cho tròn ý.

Đó là cả một thực tại mà: những mái nhà trôi đi, những thân phận bị cuốn theo dòng nước, bao nhiêu cửa cải tan tành, bao nhiêu mồ hôi xương máu và những góp nhặt cho mưu sinh hằng ngày bỗng vụt khỏi bàn tay...

Tất cả những thương đau ấy, không cho phép chúng ta nói về Thiên Chúa bằng những lời chung chung hay an ủi dễ dãi.

Chính trong những lúc như thế, đức tin bị đặt trước câu hỏi nghiêm khắc nhất, và cũng là lúc mầu nhiệm Emmanuel - Thiên Chúa ở cùng chúng ta được soi sáng không bằng lý thuyết, mà bằng máu, nước mắt và sự hiện diện rất đời hiện thực.

Từ đó, chúng ta bắt đầu nhìn lại...

I. KHI HỒNG THỦY KHÔNG CÒN LÀ CHUYỆN CÔ.

Hồng thủy trong sách Sáng Thế kinh hoàng đến đâu, tất cả chúng ta chưa từng chứng kiến. Nó thuộc về ký ức xa xăm của nhân loại, được kể lại bằng chữ viết, bằng niềm tin, bằng ký ức tôn giáo.

Nhưng dòng nước của hôm nay thì không phải là chuyện kể. Nó là nước thật. Nước mang theo bùn, mang theo đất đá, mang theo cả máu và nước mắt.

Đau là đau thật. Tan nát là tan nát thật. Chết chóc là chết chóc thật. Vật vữa, mất mát, hoang tàn là thật. Và hủy diệt... không chỉ một lần, mà hủy diệt... hủy diệt... và hủy diệt thật.

Những mái nhà trôi đi. Những thân phận người bị cuốn mất. Những đêm dài không còn tiếng gà gáy, chỉ còn tiếng nước đập vào vách, vào tim, vào ký ức.

Giữa tất cả những "thật" ấy, câu hỏi bật lên - đau đớn và thăm sâu: Thiên Chúa ở đâu? Và chính ở đây, đức tin Kitô giáo trả lời một cách không thể khác:

Thiên Chúa - Emmanuel - cũng là rất thật. Không phải là ý niệm. Không phải là lời an ủi trừu tượng. Không phải là một Thiên Chúa đứng trên cao, nhìn xuống từ xa.

Ngài ở ngay bên ta. Ở trong những tấm lòng không quay đi; Ở trong những trái tim còn biết đau vì đau của người khác; Ở trong những bàn tay rất người, thô ráp, lấm bùn, nhưng vẫn chìa ra để nắm lấy nhau.

Giữa bão lũ, điều còn sót lại không phải là tài sản, mà là con người còn ở bên con người.

Và ở đó, Emmanuel đang ở đó. *"Ta ở với các ngươi mọi ngày cho đến tận thế"* (Mt 28, 20).

II. EMMANUEL - THIÊN CHÚA CỦA LƯU ĐÀY, CỦA LƯU LẠC, VÀ CỦA NHỮNG NGƯỜI ĐỨNG VỮNG.

Lưu đầy hay lưu lạc chưa bao giờ chỉ là một biến cố địa lý. Trước hết, đó là kinh nghiệm bị bật rễ: mất chỗ đứng, mất điểm tựa, mất cảm giác an toàn vốn quen thuộc.

Trong Kinh Thánh, cũng như trong lịch sử nhân loại, những trang đau thương nhất thường không bắt đầu bằng thất bại quân sự, mà bằng cảm giác bị bỏ rơi và không còn chỗ để nương thân.

Chính trong những khoảnh khắc ấy, đức tin không còn hỏi Thiên Chúa bao giờ ra tay, mà chỉ hỏi một điều duy nhất: **Ngài có ở cùng chúng con không?**

Và câu trả lời dọc dài lịch sử cứu độ vẫn là một lời không đổi: **Emmanuel - Ta ở cùng người.**

1. Chúa ở cùng dân của Chúa giữa lưu đầy.

Lịch sử cứu độ chưa bao giờ là một con đường phẳng lặng. Dân Israel đã từng: bị đánh tan; bị lưu đầy; mất đất, mất đền thờ; bị coi như dân thừa, dân bỏ.

Giữa chôn lưu đầy Babylon, Thiên Chúa không cất đi đau khổ ngay, nhưng Ngài ở cùng để an ủi: *"Dù có đi qua thung lũng tối, con không sợ điều gì, vì Chúa ở cùng con"* (Tv 23, 4).

Rồi suốt gần hai ngàn năm lưu lạc khắp thế giới, đối diện với bạo lực, kỳ thị, phát-xít, lò hơi ngạt, và sự loại trừ gần như toàn cầu, dân Do Thái vẫn không ngừng vững tin: **Chúa chưa bao giờ buông tay họ.**

Và chính từ đồng tro tàn của lịch sử, một dân tộc đã đứng dậy, trở về, lập quốc, xây dựng, và sống còn cho đến hôm nay. Không phải vì họ không đau, mà vì họ tin **có Đấng ở cùng họ trong đau.**

2. Lòng thương xót - sức mạnh làm con người đứng vững.

Người tín hữu, qua bao nhiêu thế kỷ, không phủ nhận đồ vỡ. Không lãng mạn hóa đau khổ. Không gọi tai ương là "ý Chúa" theo nghĩa lạnh lùng. Nhưng họ nhận ra một điều sâu hơn: **Lòng thương xót của Emmanuel chưa bao giờ vắng mặt.**

Chính lòng thương xót ấy giúp con người: Không gục ngã hoàn toàn, không biến thành thú dữ giữa hoang tàn, không mất nhân tính khi mọi thứ khác sụp đổ.

Thánh Gioan Phaolô II khẳng định: *"Lòng thương xót là giới hạn Thiên Chúa tự đặt ra cho sự dữ"* (Dives in Misericordia, số 2).

Không phải sự dữ không mạnh. Nhưng lòng thương xót mạnh hơn để giữ con người còn là con người. Nhờ đó, người tín hữu đứng đó: **VỮNG**. Và từ cái vững ấy, **BUỐC TIẾP**.

III. GIÁNG SINH - EMMANUEL KHÔNG CHỌN CUNG ĐIỆN MÀ CHỌN ĐỒNG ĐỒ NÁT.

Giáng Sinh không phải là một khung cảnh đẹp để trang trí. Nếu đọc lại Tin Mừng cho thật kỹ, ta sẽ thấy: Con Thiên Chúa đã chọn sinh ra giữa nghèo khó, bất ổn và bấp bênh: Không nhà trọ; Không giường êm; Không an toàn chính trị; Không tương lai đảm bảo.

Và rất sớm, Hài Nhi ấy đã trở thành người tị nạn, phải chạy trốn bạo lực (x. Mt 2, 13-15). Nói cách khác: Emmanuel đã bước vào lịch sử bằng con đường của những người hôm nay đang lũ lụt, mất nhà, mất đất, mất người thân: *"Ngôi Lều đã làm người và ở giữa chúng ta"* (Ga 1, 14).

- "**Ở giữa**" không phải bên ngoài.
- "**Ở giữa**" không phải phía trên.
- "**Ở giữa**" là ở ngay trong tang thương mà chúng ta phải mang, phải gánh.

Tôi đã đi thăm vài nhà thờ. Những nơi đó người ta mừng lễ Giáng Sinh với những chiếc hang đá "lạ đời", có lẽ chúng là một trong số ít những chiếc "hang đá" lạ lùng nhất lịch sử loài người:

- Những hang đá Giáng Sinh đặt giữa bùn lũ;

- Những tượng Thánh Gia ngồi trên chiếc ghe,

- Chúa Hài Nhi nằm giữa đống đồ nát...

Không phải là sự xúc phạm. Đó là một tuyên xưng đức tin mạnh mẽ: Con Thiên Chúa không xa lạ với cả một hoàn cảnh tang thương khó nói thành lời của con người.

IV. EMMANUEL - CHÚA Ở CÙNG CHÚNG TA HÔM NAY.

Giữa muôn trùng gió bão, đức tin Kitô giáo không nói: "Mọi sự rồi sẽ ổn" một cách rẻ tiền. Đức tin nói:

- Chúa ở cùng ta, để ta không đơn độc.

- Chúa ở cùng ta, để ta không mất hy vọng.
- Chúa ở cùng ta, và qua ta, Ngài ở cùng người khác.

Đức Thánh Cha Phanxicô nhắc nhở: *"Thiên Chúa không cứu chúng ta từ xa, nhưng từ bên trong lịch sử, từ bên trong những vết thương"*. Vì thế, nơi nào có: người ở lại để không ai chết một mình; người chia nắm cơm cuối; người quay lại vùng nguy hiểm để cứu người khác..., nơi đó, Emmanuel đang hiện diện.

Ta ở với Chúa. Và Chúa ở cùng ta.

Hồng thủy xưa, ta không chứng kiến. Nhưng hồng thủy hôm nay, ta đang sống trong đó. Và chính ở đây, mầu nhiệm Giáng Sinh bùng sáng: Emmanuel - Chúa ở cùng chúng ta. Ở cùng những tang thương mà chúng ta phải mang, phải gánh. Ở cùng để không ai phải chìm một mình.

Xin cho chúng ta, giữa nước lũ, giữa đồ nát, giữa mất mát, vẫn nhận ra một sự thật không bao giờ bị cuốn trôi: **Thiên Chúa đã làm người. Người không bao giờ bỏ con người một mình.**

Lm JB NGUYỄN MINH HÙNG